

Program for Privatrettssymposiet 2023

Oslo Senter for Kommersiell Rett sitt nyttårssymposium
12. og 13. januar 2023

Privatrettssymposiet er et årlig arrangement i regi Oslo Senter for Kommersiell Rett (OSKR). Formålet med symposiet er å synliggjøre bredden og dybden i forskningen innen kommersiell rett, og styrke kontakten med det praktiske rettsliv.

Årets program er utformet i samarbeid mellom Privatrettssymposiets styre og vitenskapelige råd. Hver sesjon har egne fagansvarlige, som har arbeidet frem sesjonenes nærmere faglige innhold: Advokat dr. juris Are Stenvik, BAHR og professor Birgitte Hagland (Åpningssesjonen), professor Margrethe Buskerud Christoffersen og professor Marianne Jenum Hotvedt (Virksomhetsoverdragelse), professor Harald Irgens-Jensen og professor Tobias Mahler (Data som formuesgode og data som ressurs), professor Amund Bjøranger Tørum (Tilbakesøking) og førsteamanuensis Herman Bruserud (Kontraktsrett i en omskiftelig tid).

TORSDAG 12. JANUAR 2023

10.15-12.00 **Plenumssesjon, Gamle Festsal**

Åpning av symposiet

Professor dr. juris Amund Bjøranger Tørum, leder OSKR

Skyldformer i formueretten

Med *skyld* menes vanligvis at en skadevolder har eller burde hatt kunnskap om en risiko som har forårsaket skade, og at vedkommende har hatt personlige forutsetninger for skyld. Det skilles mellom tre former for – eller grader av – skyld: Vanlig uaktsomhet, grov uaktsomhet og forsett. I de fleste sammenhenger er vanlig uaktsomhet tilstrekkelig for ansvar, og graden av skyld er uten betydning for ansvars omfang. Men det er også en rekke eksempler på at skyldgraden *har* betydning, enten for grunnlaget, subjektet eller omfanget av ansvar. Skyldgraden kan også påvirke fordelingen av bevisbyrden mellom parter, samt ha betydning for reklamasjonsspørsmål, foreldelse mv. Eksemplene er mange. For bare å nevne noen: Forsett eller grov uaktsomhet kan føre til at ansvarsfritak eller ansvarsbegrensninger settes til side, i medhold av lov (for eksempel vegfraktloven § 38), avtale (for eksempel NS 8405 og NS 8401) eller på ulovfestet grunnlag. Skadevolders ansvar for skade utenfor yrkes- og ervervsvirksomhet som er dekket av forsikring, forutsetter «forsett eller grov skyld», jf. skadeserstatningsloven § 4-2 og § 4-3. Ansvar for ikke-økonomisk skade etter skadeserstatningsloven § 3-5 forutsetter at skaden er voldt «forsettlig eller grovt aktløst». Som et siste eksempel kan nevnes at grensen for erstatningsmessige skadefølger – adekvansgrensen – gjerne anses å utvides ved forsett og grov uaktsomhet. Eksemplene er tilstrekkelige for å vise at skyldgraden kan ha stor betydning i en rekke ulikeartede situasjoner. Men hva karakteriserer den enkelte skyldformen, og hvordan skal man trekke

grensene mellom dem? Det er blant temaene som settes under debatt i årets åpnings sesjon, som særlig vil belyse grensedragningen mellom vanlig og grov uaktsomhet.

I panelet: professor Erling Hjelmeng, Ifp
professor Lasse Simonsen, Ifp
advokat dr. juris Are Stenvik, BÅHR

12.00-13.00 **Lunsj (for symposiets påmeldte deltakere), Aula
kjelleren, DM**

13.00-16.30 **Fagspesifikke sesjoner**
Programmet består av to alternative sesjoner. Ved påmelding velger deltakerne hvilket alternativ de ønsker å følge.
Alternativ 1 Virksomhetsoverdragelse
(detaljert program fremgår på side 3)
Alternativ 2 Data som formuesgode og data som ressurs
(detaljert program fremgår på side 4)

19.00 **Middag, Professorboligen**

Alternativ 1: Virksomhetsoverdragelse, Kjerka DMV

13.00-14.30 Erstatningsberegning i virksomhetskjøpstvister

Virksomhetskjøpsavtaler inneholder gjerne omfattende garantier fra selger knyttet til virksomheten og eventuelt aksjenes egenskaper, samt bestemmelser om at brudd på garantiene gir kjøper krav på erstatning. Det er imidlertid sjelden avtalene inneholder bestemmelser om beregningen av kjøpers krav og det vil gjennomgående være nødvendig å trekke inn bakgrunnsretten for å beregne kjøpers erstatningsmessige tap. Vi har samlet et panel med bred erfaring fra avtaleinngåelse og tvisteløsning, herunder voldgift, som vil diskutere noen typiske problemstillinger som kan oppstå. Her er noen eksempler:

1. Hva er virksomhetskjøpers positive kontraktsinteresse ved garantibrudd?

Hvordan beregnes kjøpers situasjon ved riktig oppfyllelse og med garantibruddet? Hvilke verdsettelsesmodeller er relevante ved beregningen? Når kan et garantibrudd sies å ha en gjentakende effekt, og skal det eventuelt benyttes en multippel for å finne kjøpers tap? Hvilke utslag kan kjøpers tapsbegrensingsplikt få?

2. Hvordan beregnes virksomhetskjøpers indirekte tap?

Hvilke deler av kjøpers tap kan anses som indirekte? Hvilken relevans har kjøpslovens regler og hvilket innhold disse har ved virksomhetskjøp?

Innledere: justitieråd Johnny Herre, Högsta Domstolen, Sverige
professor Amund Bjøranger Tørum, NiFS
advokat Anders Arnkværn, Thommessen
professor Margrethe Buskerud Christoffersen, Ifp

14.30-15.00 Kaffepause

15.00-16.30 Arbeidsrettslig regulering av virksomhetsoverdragelse

Arbeidsmiljøloven kapittel 16 og direktiv 2001/23/EF fastsetter rettigheter for arbeidstakere ved overdragelse av virksomhet eller del av virksomhet. Reglene er av stor praktisk betydning idet den grunnleggende rettsvirkningen er at arbeidsavtalene overføres til erverver. Dette reiser en rekke problemstillinger både på vilkårs- og rettsvirkningssiden, som jevnlig er oppe for Høyesterett og EU-domstolen. Når foreligger det en virksomhetsoverdragelse? Når er det overførte en tilstrekkelig selvstendig enhet, og hva kreves for at identiteten er i behold? Hvilke rettigheter og plikter føres over? Hvilken stilling har lovbestemte vilkår og individuelle lønns- og arbeidsvilkår fastsatt i tariffavtale?

Reglens anvendelsesområde i lys av nyere rettspraksis fra EU-domstolen og Høyesterett. Grunnleggende om arbeidsavtalens og tariffavtalens stilling ved virksomhetsoverdragelse

Innleder: professor Johann Mulder, Ifp

Aktuelle problemstillinger knyttet til reglens anvendelsesområde

Innleder: advokat Kjetil Edvardsen, Fagforbundet

Aktuelle problemstillinger knyttet til overføring av arbeidsvilkår

Innleder: advokat Julie Piil Lorentzen, Wiersholm

Ordstyrer: professor Marianne Jenum Hotvedt, Ifp

Alternativ 2: Data som formuesgode og data som ressurs, Professorboligen

I alt fra underholdningsbransjen til IT-, energi- og legemiddelindustrien synes det nå å være enighet om at tilgang til, og evne til å analysere, store mengder *data*, er en nøkkel til suksess. Bedriftene kan trenge data om for eksempel forskjellige aldersgruppers mediebruk og underholdningspreferanser, om vær og produksjonsanleggs prestasjoner under ulike forhold, eller om genetiske egenskaper, blodverdier og kostholdsvaner hos ulike pasientgrupper. Blant hovedmålene i EU-kommisjonens satsing mot et «digitalt indre marked» er et velfungerende «marked» for data. Denne sesjonen vil belyse rettighetsposisjoner som et slikt marked bygger på, og rettslige instrumenter og hindre for utvikling av markedet.

13.00-14.30 Data som formuesgode

Diskusjonen om "eierskap" til data. Hvilke rettsposisjoner snakker vi om?

Innleder: professor Ole-Andreas Rognstad, Ifp

Vernet av forretningshemmeligheter som grunnlag for rettigheter til data

Innleder: professor Harald Irgens-Jensen, Ifp

Behovet og mulighetene for å sikre kontroll over – og eksklusivitet til – data i kontrakter

Innleder: advokat Hanne Heltne, CLP

Data som objekt for sikkerhetsstillelse og i konkurs

Innleder: advokat Ingrid Tronshaug, Kvale

Ordstyrer: professor Tobias Mahler, Ifp

14.30-15.00 Kaffepause

15.00-16.30 Data som ressurs. Rettslige instrumenter og hindre for deling av data

Hvordan få til effektiv datadeling i kontrakter? Innspill fra industrien

Innleder: advokat Kristian Østby Deglum, Kongsberg Gruppen ASA, og Lene C. Høydahl, Head of Legal & Compliance, Kongsberg Digital

Hvordan kan EUs Open Data Directive og Data Governance Act sikre effektiv datadeling?

Innleder: stipendiat Mona Naomi Lintvedt, IfP og stipendiat Heather Broomfield IOR

Plattformers plikt til datadeling etter Digital Markets Act. Et effektivt regime?

Innleder: professor Bjørn Lundqvist, Stockhloms universitet

Juridiske rammer for deling av data – et overblikk

Innleder: professor Inger Ørstavik, Ifp

Ordstyrer: Harald Irgens-Jensen, Ifp

FREDAG 13. JANUAR 2023

9.30-11.00 Fagspesifikke sesjoner

Programmet består av to alternative sesjoner. Ved påmelding velger deltakerne hvilket alternativ de ønsker å følge.

Alternativ 1: Kontraktsrett i en omskiftelig tid, Professorboligen

De siste to årene har vært annerledes på så mange vis, også fra et kontraktsrettslig perspektiv. Koronaen har aktualisert verktøy som kontraktsomlegging og ansvarsfritak for kontraktsforhold som allerede eksisterte, men også budt på utfordringer for kontraktsforhold som skulle inngås under uvanlig usikre omstendigheter. Spørsmålet vi stiller i denne sesjonen, er om kontraktsretten hatt den nødvendige robustheten og om den har gitt oss erfaringer vi kan ta med oss til videreutvikling av rettsområdet.

Innledere:

advokat Jan Einar Barbo, BÅHR
advokat Kristine Hyldmo Bjørnvik, Thommessen
advokat dr. juris Sondre Dyrland, Wiersholm

Ordstyrer: førsteamanuensis Herman Bruserud, Ifp

Alternativ 2: Beregning av «berikelseskrav», Kjerka DMV

Hva kan obligasjonsrettens regler om berikelse lære av strafferettens regler om inndragning av utbytte - og vice-versa? Særlig om "berikelsesgrunnsetningen" ved *condictio indebiti* og rettspraksis om fastsettelse av "utbytte" ved inndragning.

Innledning om fastsettelse av "utbytte" ved inndragning

høyesterettsdommer dr. juris Magnus Matningsdal

Hvilken overføringsverdi har rettspraksis om "utbytte" ved inndragning for forståelsen av "berikelsesbegrensningen" ved *condictio indebiti*?

Kommentarer ved Viljar Nerheim Johnsen, Regjeringsadvokaten

11.00-11.30 Kaffepause

11.30-12.30 Viggo Hagstrøms minneforelesning
Plenumssesjon, Gamle festsal

Formuerettslige grunnprinsipper anvendt i livsfelleskap

Når begreper og resonnementer fra formueretten benyttes mellom parter som lever i et samboerforhold eller ekteskap, fører det ikke så rent sjelden til uheldige – og noen ganger paradoksale – resultater. Både avtalerett, erstatningsrett og berikelseslæren synes å bygge på forutsetninger om hvordan private rettssubjekter tenker og handler som ikke slår til livsfelleskap. Hva går disse forutsetningene nærmere ut på, og hva er det som gjør at de ikke passer i livsfelleskapet?

professor emerita Tone Sverdrup, Ifp

12.30-13.30 Lunsj (for symposiets påmeldte deltakere), Gamle
Biblioteket, DB
